

ชื่อ : นายชูชาติ ดั่งสงค์  
ชื่อเรื่อง : การศึกษาสภาพการบริหารกิจการอุตสาหกรรมเครื่องจักรกลและงานโลหะขนาดย่อมในเขตจังหวัดอุดรธานี  
สาขา : บริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา  
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ดร.สุภรณ์ พันธุ์รัตนอิสระ, อาจารย์เสมอ เรืองนันทน์  
ปีการศึกษา : 2536

#### บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพของการบริหารกิจการธุรกิจอุตสาหกรรมเครื่องจักรกลและงานโลหะขนาดย่อมในเขตจังหวัดอุดรธานี กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้ประกอบการกิจการอุตสาหกรรมเครื่องจักรกลและงานโลหะที่จดทะเบียนโรงงานตามพระราชบัญญัติโรงงานอุตสาหกรรม พ.ศ. 2535 ไว้กับสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดอุดรธานี จำนวน 165 ราย รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าความถี่ และค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า กิจการส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ 95 เป็นกิจการประเภทบุคคลธรรมดา (กิจการเจ้าของคนเดียว) ผู้บริหารจึงมีฐานะเป็นทั้งเจ้าของและผู้จัดการ มีพื้นฐานการศึกษา ระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษา มีความสำเร็จในกิจการตามเป้าหมายที่วางไว้ในระดับปานกลาง ใช้วิธีการตัดสินใจเมื่อมีปัญหาสำคัญในการดำเนินธุรกิจด้วยการตัดสินใจเองเป็นหลัก มีความรู้ ความเข้าใจในหน้าที่ธุรกิจเรียงตามลำดับความสำคัญดังนี้ คือ การผลิต การตลาด การเงิน การบุคคล และการบัญชีตามลำดับ

รูปแบบการจัดการอุตสาหกรรมเครื่องจักรกลและงานโลหะขนาดย่อมในจังหวัดอุดรธานี สามารถสรุปได้ดังนี้

การผลิต ลักษณะการผลิตสินค้าส่วนใหญ่จะเป็นการผลิตรายชิ้นเฉพาะงาน เครื่องจักรมีระดับคุณภาพความเที่ยงตรงพอสมควร มักจะไม่มี การวางแผนการผลิต และแบ่งหน้าที่งานผลิตออกเป็นฝ่าย ๆ ที่ชัดเจน มีการออกแบบและเขียนแบบงานเองน้อย การกำหนดวัสดุที่ใช้ในการผลิตจะอาศัยประสบการณ์ทำงานเป็นหลัก การตรวจสอบคุณภาพสินค้า หรืองานที่รับจ้างส่วนใหญ่เจ้าของกิจการจะเป็นผู้ตรวจสอบเอง

การตลาด ขอบเขตของการตลาดส่วนใหญ่ยังจำกัดอยู่ในพื้นที่ภายในจังหวัด ขายสินค้าหรือรับจ้างงานโดยตรงจากลูกค้า สาเหตุที่ลูกค้ามาซื้อสินค้าหรือว่าจ้างงานส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการอาศัยชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก กิจการส่วนใหญ่จะกำหนดราคาสินค้าโดยการคิดจากต้นทุนแล้วบวกกำไรตามต้องการ และไม่ค่อยใช้การพยากรณ์การขายล่วงหน้าเป็นเครื่องมือประกอบการตัดสินใจด้านการตลาด

บุคลากร      กิจกรรมส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ 80 มีจำนวนคนงานไม่เกิน 10 คน การศึกษาของคนงานอยู่ในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ใช้การสั่งงานให้ลูกจ้างทำงาน โดยการสั่งด้วยวาจา จ่ายค่าแรงคนงานโดยคิดเป็นรายวัน การสร้างขวัญกำลังใจแก่ลูกจ้างที่ทำงานให้เป็นที่พอใจมักจะใช้วิธีให้เงินเป็นรางวัลพิเศษและเพิ่มค่าจ้าง ปัญหาแรงงานที่พบมากที่สุดคือ การขาดแคลนแรงงานช่างฝีมือ

การเงิน      กิจกรรมส่วนใหญ่จะใช้แหล่งเงินทุนเริ่มแรกของกิจการจากเงินออมของตนเอง ขณะที่มีการใช้แหล่งเงินทุนเมื่อขาดจากธนาคารพาณิชย์มากที่สุด หลักประกันเงินกู้ที่เจ้าของกิจการใช้ส่วนใหญ่จะใช้ที่ดินและสินทรัพย์ถาวร โดยมีการนำเงินกู้อำนาจไปใช้ประโยชน์ในการซื้อเครื่องมือ เครื่องจักรมากที่สุด ปัญหาการกู้ยืมเงินที่พบส่วนใหญ่คือ อัตราดอกเบี้ยสูง และขั้นตอนการกู้ยืมยาก

การบัญชี      กิจกรรมส่วนใหญ่ใช้วิธีการบันทึกบัญชีภายในกิจการเป็นหลัก มีกิจการเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่จ้างบุคคลภายนอกมาทำบัญชี วัตถุประสงค์ในการจัดทำบัญชีส่วนใหญ่ต้องการทราบว่า ธุรกิจดีขึ้นหรือเลวลง และกิจกรรมส่วนใหญ่จะมีสินทรัพย์เพิ่มขึ้นหลังประกอบการ



ประธานคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์